

นิทานสุภาชีวิตจีน (162) 成语故事 (一六二)

นิทานสุภาชีวิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 马首是瞻/馬首是瞻 mǎ shǒu shì zhān (หมา ไฉ่ว ฉื่อ จัน) โดย คำว่า 马/馬 mǎ (หมา) แปลว่า ม้า 首 shǒu (ไฉ่ว) แปลว่า หัว ศีรษะ 是 shì (ฉื่อ) แปลว่า เป็น คือ 瞻 zhān (จัน) แปลว่า นำ ผู้นำ จำลอง เมื่อรวมกันแล้ว แปลว่า วิ่งตามม้าตัวนำ หรือดูหัวม้าตัวนำว่าจะวิ่งไปทางไหนแล้ววิ่งตาม ซึ่งสื่อถึงว่า การทำตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด ทำตามโดยไม่รีรอ

จีนในยุคจ้านกั๋ว 战国/戰國 Zhànguó รัฐจีนซึ่งในช่วงต้นก่อตั้งรัฐขึ้นมาขึ้น เป็นรัฐเล็กๆ ท่างไกลความเจริญ เป็นรัฐที่ไม่มีใครให้ความสนใจเลย แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไปหลายร้อยปี รัฐนี้ก็ค่อยๆ สะสมผู้คนและสร้างความเป็นปึกแผ่นขึ้นมาเรื่อยๆ จนเข้าสู่ยุครัฐศึกตอนปลาย กลายเป็นรัฐ

(ที่มาจากภาพ <http://image.baidu.com/search/>)

ที่เข้มแข็งที่สุด สามารถที่จะโค่นบรรดารัฐน้อยใหญ่ทั้งหลายลงได้ และก่อตั้งราชวงศ์ฉินได้สำเร็จ แต่น้อยคนจะรู้ว่า ก่อนที่รัฐฉินจะสามารถโค่นรัฐอื่นๆ ลงได้ นั้น มันช่างยากลำบากยิ่ง และต้องใช้เวลาอย่างมาก โดยในช่วงหนึ่ง ที่รัฐฉินแสดง

ความกระตือรือร้นที่จะควมรวมแผ่นดินนั้น ก็ทำให้บรรดารัฐใหญ่น้อยทั้งหลาย รวมตัวกันต่อต้านรัฐฉิน มีครั้งหนึ่ง ขณะที่กองทัพรัฐฉินยกทัพจะไปปราบรัฐจิ้น 晋国 Jin guó จิ้นกั๋ว รัฐจิ้นไม่นิ่งเฉย ผู้ครองนครรัฐจิ้นได้จัดประชุมบรรดา ผู้ครองนครรัฐใหญ่น้อยทั้งหลายขึ้น กลายเป็นงานประชุมสหนครรัฐเลยทีเดียว ในการประชุมครั้งนี้ มีรัฐใหญ่น้อยจำนวนลึบกว่ารัฐส่งตัวแทนเข้าร่วม ตกกลงที่จะจัดส่งกองทัพเข้าร่วม

เป็นกองทัพพันธมิตรเพื่อรับมือและร่วมกันปราบปรามรัฐฉินไปในตัว ที่ประชุมตกลงตั้งรัฐจิ้นเป็นพี่ใหญ่ ในการนำทัพพันธมิตรเข้าต่อกรกับกองทัพรัฐฉิน ผู้ครองนครรัฐจิ้นได้แต่งตั้งให้ 荀偃 Xún Yǎn สวิน เขี่ยน เป็นแม่ทัพ เมื่อกองทัพพันธมิตรภายใต้การนำของสวินเขี่ยนแห่งรัฐจิ้นออกเดินทัพ มาประชิดกับกองทัพของรัฐฉินนั้น ด้วยขนาดกองทัพที่ใหญ่โตมโหฬารนี้ แม่ทัพ สวิน เขี่ยน มีความมั่นอกมั่นใจในการรบครั้งนี้ และคิดว่าแค่กองทัพฉินเห็นเข้า ก็คงต้องส่งคนมาเจรจายอมแพ้แน่ๆ แต่ไหนเลยจะเป็นไปตามที่คาดหวัง กองทัพฉินไม่เพียงไม่เกรงกลัว มีหน้าซำยังลอบส่งคนมาวางยาพิษในลำคลอง ที่กองทัพพันธมิตรใช้บริโภค

ทำให้ผู้คนล้มตายมากมาย สร้างความตื่นตระหนกให้กับกองทัพพันธมิตร แม่ทัพสวิน เขี่ยนจึงคิดว่า หากปล่อยสถานการณ์แบบนี้ยาวนานไป จะทำให้เกิดความวุ่นวายภายในกองทัพ และอาจทำให้กองทัพหมดความสามัคคี จึงต้องรีบเผด็จศึกครั้งนี้โดยเร็ว เขาเรียกประชุมผู้นำเหล่าทัพต่างๆ แล้วแจ้งแผนการรบให้ทุกคนฟังว่า พรุ่งนี้เช้าเมื่อเสียงไก่ขันดังขึ้น ทุกกองทัพต้องจัดการกลบหลุมเตาไฟ และหลุมบ่อน้ำทั้งหลาย แล้วให้ทุกกองทัพดูหัวม้าที่เขาขี่ตัวนี้ ถ้ามันหันหัวไปทางไหน ก็แสดงว่าให้ทุกคนยกพลบุกไปทางนั้นทันที

หลังประชุมเสร็จ เหล่าผู้นำกองทัพรัฐต่างๆ รู้สึกไม่พอใจต่อคำสั่งของสวิน เขี่ยนมาก ทุกคนรู้สึกว่าคำสั่งของเขามันช่างไม่มีเหตุผล และไม่ปรึกษาถามความเห็นใครเลย ด้วยความไม่พอใจนี้ เมื่อถึงคราวออกรบจริง แม่ทัพต่างๆ เมื่อเห็นหัวม้าของแม่ทัพใหญ่ สวิน เขี่ยน มุ่งไปทางตะวันออก พวกเขากลับสั่งให้กองทัพของตัวเองมุ่งไปทางตะวันตก สร้างความสับสนวุ่นวายไปทั่วทั้งกองทัพ สวิน เขี่ยน เมื่อนำทัพพุ่งออกมาได้ระยะหนึ่งแล้ว ไม่เห็นมีกองทัพพันธมิตรตามมา จึงให้คนไปตามดู แล้วถึงรู้ความจริง ถึงตอนนี้เขาจึงได้แต่หงุดหงิดมองฟ้า แล้วพูดด้วยเสียงอันดังว่า ชะตาฟ้าลิขิตไว้แล้ว จากนั้นจึงสั่งกองทัพรัฐจิ้นทั้งหมดถอยกลับยังบ้านเกิดตัวเอง เมื่อเป็นเช่นนี้ กองทัพรัฐฉินจึงชนะศึกนี้ได้โดยไม่ต้องออกรบเลยด้วยซ้ำไป

มติชน

Matichon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,100

Section: เสาร์ประชาชน/การศึกษา-ศาสนา-วัฒนธรรม

วันที่: เสาร์ 24 สิงหาคม 2562

ปีที่: 42

ฉบับที่: 15140

หน้า: 17(ซ้าย)

Col.Inch: 71.23

Ad Value: 78,353

PRValue (x3): 235,059

คลิป: ชาว-ดำ

คอลัมน์: ก เรียนไทยได้จีน: นิทานสุภาษิตจีน (162)

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻: 追随别人或服从指挥。

成語比喻: 追隨別人或服從指揮。

Chéngyǔ bǐyù: Zhuīsuí biérén huò fú cóng zhǐhuī.

เฉิงยหฺวี ปี้ยวี่ : จุยสุย เปี้ยเหริน ฮั่ว ฟุงจ จื่อฮุย

สุภาษิตเปรียบว่า ติดตามผู้อื่นหรือเชื่อฟังคำสั่ง

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

虽然他是我们的领导，但我们也要分清对错，不能马首是瞻地盲目追随。

雖然他是我們的領導，但我們也要分清對錯，不能馬首是瞻地盲目追隨。

Suīrán tā shì wǒmen de lǐngdǎo, dàn wǒmen yě yào fēnqīng duì cuò bùnéng mǎshǒushìzhān de mángmù zhuīsuí.

ซุยหฺราน ทา ฉื่อ หั่วเหมิน เตอะ หลิงต้าว, ต้าน หั่วเหมิน เหย เหยา เฟิน ซิง ตูย ฉัว, ปู้เหิง หม่าโฉ่วฉื่อจัน เตอะ หมางมู จุยสุย

แม้ว่าเขาจะเป็นผู้นำของเรา แต่พวกเราก็ต้องรู้จักแยกแยะและผิชอบชั่วดี ไม่ใช่ทำตามอย่างไร้สติ

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง